

sig om efter et Organ, som dog paa en vis Maade, saavidt Forholdene tilstede det, kunde siges at repræsentere Kirken, som et saadant Forslag med nogen Rimelighed kunde forelægges, og hvorfra en veiledende Stemme kunde ventes for Rigsdag og Regjering. Jeg behøver ikke at sige, at jeg derved ikke tænker paa nogen geistlig Forsamling, hverken et Bispe-Raad eller et Provste-Raad — jeg mener, at Kirken vilde blive sin Charakter utro som Folkkirke og som evangelisk-protestantisk Kirke, dersom den organiserede sig som Geistlighedskirke —; men jeg tænker paa et Organ, som paa eengang repræsenterede Geistlighed og Menighed. Naar, i Mangel af et saadant Organ, slige kirkelig-theologiske Forslag maatte tages under Behandling af Rigsdagens Thing, som vitterligt ere sammensatte, uden at der er taget eller har kunnet tages noget Hensyn til Kirkens Lary og Trang, da forekommer det mig, at det Anomale i hele Tingenes Stilling vilde paa det Allerstærkste springe i Dinene, at det dog maatte vise sig, at Kirken ikke kan lades henstaae i den aldeles uregelmæssige Tilstand. En saadan praktisk Bevistførelse kunde maaskee være meest stiftet til at modarbejde Inertiens eller Scrupulositetens Magt.

Men, seer jeg hen til Motiveringens, saa stiller Sagen sig rigtignok ganske anderledes for mig. Forslaget er overskrevet „Forslag til Lov, indeholdende nogle Tillægsbestemmelser til Loven af 4de April 1855 om Løsning af Sognebaandet“. Det anmelder sig altsaa som Fortsættelse af hiin Lov. Jeg vilde ønske, at de ærede Medlemmer vilde anstille en Sammenligning imellem den Motivering, der er givet til Loven af 4de April 1855, og Motiveringen til nærværende Forslag. Der er i Motiverne henviist til „at der i Folketirken er en virkelig Trang tilstede til en friere Bevægelse for de Enkelte med Hensyn til det hidtilværende Sognebaand“; der er henviist til, at dette Lovudkast er „den consequente Gjennemførelse af det Princip, Grundloven har opstillet med Hensyn til Folkets kirkelige Retsforhold, saa at det i saa Henseende fremtræder som et naturligt Udgangspunkt for den i Grundlovens § 80 bebudede Forfatning for Folketirken“; der er endelig henviist til, at

netop denne Trivsel vil være „Midlet til at befæste og uddanne et Menighedsforhold som Grundlag for den nuværende kirkelige Tilstand og enhver kirkelig Forfatning“. Dette er principielle, vægtfulde, indenfra hentede Motiver, saaledes som de maae være tilstede, naar en Forandring i de kirkelige Forhold skal være begrundet. Til en saadan Motivering kan jeg i Lovforslaget ikke finde noget klæffeligt Spor. Uagtet Alt, hvad den ærede Forslagsstiller nylig har yttret, kan jeg ikke skjønne Andet, end at det egentlige og nærmeste Motiv er hentet fra Udtalelser af en enkelt Mand, med udtrykkelig Henvisning til en Bladartikel af denne Mand. Lovudkastet fremtræder saaledes, støttet paa Individualitetens, Personlighedens Motiv. Dette er nu allerede i sig selv meget usædvanligt; men det bliver endnu mere paafaldende, naar man seer hen til det Forhold, hvori Forslaget staar til Indholdet af den paaberaabte Artikel. Det forholder sig, som det er erklæret i Motiverne, saaledes, at der i Artikelen, hvortil der henvises, er paa det Stærkste udtalt den Paastand: at, dersom der ikke meget snart gives den Frihed „at Staten kun edfæster Præster paa deres egen Tro og Overbeviisning om det nye Testaments Christendom“, ville „alle oplyste og virkelige Christne see sig nødt til at udtræde af Kirken“, for at danne „mindre eller større Menigheder, der i Christelig Henseende, under Statens Tilsyn, kunde indrette sig som de selv ville“, og hvorved tillige opnaaes, „at det christelige Navn vil blive udelukkende overladt til dem, der have gyldigt Krav derpaa“. Den ærede Forslagsstiller har benyttet Leiligheden til at underkaste denne Paastand en Drøftelse, der baade fortjener Opmærksomhed og Paafølgelse. Det er beviist af ham, hvilken Selvomstgelse der ligger i at ville fastholde det kirkelige Navn, medens man vil have Bekjendelsen og det kirkelige Samfundsbaand bortkastet. Men overfor denne Paastand og den Trudsel, der ligger bag ved samme, kan man tage eet Parti af tvende. Det ene er det, den ærede Forslagsstiller har taget. For ham stiller denne Trudsel sig, som han siger, som „et særdeles paatrængende Tilfælde“, et Tilfælde af saa paatrængende Natur, at „Lov-